

2020-02-14

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Lena Orpana
070-4819107
lena.orpana@tco.se

TCO:s remissyttrande avseende Ett bättre premiepensionssystem, SOU 2019:44

TCO har beretts möjlighet att yttra sig över utredningen om ett bättre premiepensionssystem och inkommer härmed med följande remissyttrande.

TCO instämmer med utredningens uppfattning att premiepensionssystemet är en del av socialförsäkringen och att detta bör vara styrande för det mål som föreslås, att leverera en så bra försäkring som möjligt, med enbart pensionsspararnas och pensionärernas intressen i fokus. Andra intressen kan beaktas, förutsatt att de inte är till nackdel för pensionssparare eller pensionärer.

Staten har ett ansvar för att systemets utformning är förenlig med målet, att risknivån ger möjlighet till långsiktigt god avkastning, samtidigt som risken för kraftiga förändringar av pensionsbeloppen begränsas.

TCO anser liksom utredningen att det är rimligt att utgå från att premiepensionssystemet ska vara ett pensionssparande av hög kvalitet som ger förutsättningar för en trygg pension och där avkastningen under spartiden är tydligt högre än utvecklingen av inkomstindex, dock utan garantier, medan under utbetalningstiden lägre volatilitet prioriteras.

TCO instämmer i utredningens uppfattning, att antalet fonder på fondtorget behöver minskas och att fonderna på fondtorget behöver genomgå noggrann granskning och kontroll, såväl vid inträdet på fondtorget, som löpande.

TCO instämmer också i att premiepensionssystemet ska ge rätt till valfrihet, så att sparare och pensionärer har möjlighet att påverka risknivån och placeringsinriktningen.

I det sammanhanget vill TCO också påpeka att det bör finnas möjlighet att välja att spara i traditionell försäkring med garanti samt fondalternativ som tar hänsyn till miljö och etik.

Det bör också enligt TCOs mening finnas en insättningsgaranti för sparare som drabbas av någon form av bedrägeri.

TCO delar utredningens uppfattning att valfriheten i systemet medför en intressekonflikt, genom att sparande på fondtorget kan leda till

utfall som är såväl högre som lägre än statens ambition som det kommer i uttryck i målet för förvalet.

TCO instämmer i utredningens uppfattning att ovanstående intressekonflikt kan mildras genom utredningens förslag att staten tydliggör att enbart sparare, som både vill och anser sig kunna välja fonder på fondtorget, bör göra det.

För detta ändamål har utredningen också föreslagit en valarkitektur, till stöd för att bara den, som vill och har kunskaper, väljer utanför förvalsalternativet, något som TCO anser är rimligt. I det sammanhanget vill TCO även påpeka att valarkitekturens effektivitet är beroende av att spararna förstår dess funktion. Informationen i och kring valarkitekturen behöver vara pedagogisk och utgå från spararnas behov.

TCO noterar att det kan finnas fördelar med en ordning som innebär upphandling, men att det måste anses vara en brist att direktiven inte medger förslag om upphandling av fondförvaltare, utan enbart av fonder.

TCO vill dock påpeka att det för närvarande pågår en process innefattande nya krav på fonder för att få anslutas till nuvarande torg. Denna process är ännu inte avslutad och heller inte utvärderad.

TCO anser därför att det nu pågående anslutningsförfarandet bör slutföras och utvärderas gentemot utredningens föreslagna mål, innan beslut fattas om en ordning med upphandling av fonder till fondtorget, inklusive tillskapandet av en ny myndighet. Detta, att man avvaktar med beslut om upphandling, innebär enligt TCOs uppfattning inget hinder mot att införa den föreslagna valarkitekturen för att stödja att bara de som vill och har kunskaper väljer bland fonderna på fondtorget.

Therese Svanström

Ordförande

Lena Orpana
Utredare

